



EL FELANIGENSE

SEMANARIO DE INTERESES LOCALES

Redacción y Administración Calle de Rocaboira, 50, Felanitx.

Biblioteca Provincial

PALM



Año L.

Sábado 29 Julio de 1933.

Núm. 2612

Bodas de oro de EL FELANIGENSE

Al cumplirse en el presente año y mes el cincuentenario de la publicación del primer número del semanario local EL FELANIGENSE, grato nos es sumar nuestra buena voluntad a la fiesta o manifestación pública a celebrarse por tan fausto acontecimiento, escogiendo a dicho fin, de entre otros documentos coleccionados, el por muchos conceptos oportuno, que a renglón seguido copiamos:

Muy Iltre. Sr.:

Deseoso de contribuir con mis débiles fuerzas al verdadero progreso de esta nuestra muy amada villa, y alentado por los nobles y patrióticos ofrecimientos de D. Jorge Veñy, D. Pedro de Alcántara Peña, D. Bartolomé Barceló, y otros vecinos de Felanitx, entusiastas de su prosperidad y grandeza, hemos proyectado publicar, con el título de EL FELANIGENSE, un semanario de intereses locales y materiales, que nos represente en el gran concierto de la civilización.

Si V.ª Mag.ª, que tan dispuesto se ha manifestado siempre a fomentar toda empresa que pueda redundar en beneficio del pueblo que tan dignamente administra, se digna otorgarnos la correspondiente autorización, dicho semanario empezará a publicarse, el 20 del actual, aniversario de nuestro engrandecimiento, para continuar en los demás sábados consecutivos.

Lo que tengo el honor de comunicar a V.ª Mag.ª para su inteligencia y efectos consiguientes.

*Dios guarde a V.ª Mag.ª muchos años.
Felanitx 19 julio de 1883.*

MIGUEL OBRADOR TIMONER

Sr. D. Miguel Reus, Alcalde constitucional de Felanitx.

Un bres y una tomba

El 8 de desembre de 1883, pocs mesos després d'haver sortit el primer número de EL FELANIGENSE, jo hi publicava el meu primer article, que duia el títol de «El sentimiento patrio». Tenia jo aleshores disset anys i em guanyava el pa, el vestir i els mitjans de poder estudiar el batxillerat en una apotecaria de la Plaça del Mercat, de Palma.

L'he rellegit no fa gaires dies aquest article, com he rellegit la correspondència familiar i amical d'aquell temps, quasi sempre somrient, a vegades amb franca rialla, qualque pic sense poder contenir llàgrimes. Hi ha escriptors que menyspreen, sincerament o amb certa hipocresia, els primers fruits de la seva ploma. Mai no he comprès aquest sentiment o aquesta actitud. En els treballs primerencs de la vida d'un home més o menys dedicat a les lletres s'hi sol trobar molt que agrair i molt que convida a la reflexió.

Es probable que sense el fet de que a l'impressor Bartomeu Reus, no sé si espontàniament o per insinuacions alienes, se li ocorregués publicar a Felanitx un setmanari, jo no hagués escrit mai un article periodístic o hagués tardat anys en escriure'l. Qui no té gran confiança en sí mateix, ambició sense mesura o un esperit adequat a les grandeses, se sent encongit davant la perspectiva d'haver de botar del obscuritat a l'exhibició en un gran diari, o, lo que és més freqüent, es troba avergonyit—per orgull, si voleu—d'haver de demanar la caritat de que li permetin donar-se a conèixer en un medi social que encara no és el seu. En un setmanari modest d'un poble i entre gent amiga es té més coratge per a llençar-se a la publicitat. No em sembla duptós. Per altra part, lo que d'un no sol·liciten els grans diaris ho solen pregar les empreses d'aquells que no poren pretendre la col·laboració dels escriptors ja consagrats per l'èxit.

No crec que el primer article em fos demanat per ningú d'EL FELANIGENSE. Va ésser en Bartomeu Barceló, qui després fou canonge i llavors era seminarista, amb beca a la Sapiència,

qui em va encoratjar a escriure'l i a publicar-lo. Com una de les virtuts que més he estimat i practicat tota la meua vida és la del agraïment, el retrat d'aquell bondadós amic, tan digne d'admiració i d'afecte per la seva clara i potent intel·ligència i per la seva extraordinària aplicació com pel seu bon cor, m'ha acompanyat sempre i l'he tingut davant meu, a la cambra de treball, i m'ha encoratjat no poques vegades en els moments en què més ho han necessitat difícils i aclaparadores tasques.

Llençat ja al petit estadi d'una publicitat tan modesta, mercès al patronatge d'en Barceló i al bon acolliment d'en Reus i del director del setmanari, que en aquells moments era, si la memòria no m'enganya, l'estimat mestre en Miquel Obrador (Pollensa), un altre generós estimador del jovent amb aptituds o aficions literàries, i un poc marejat per l'encens dels elogis que bons paisans i amics havien fet de l'article, elogis que la meua mare, per un sentiment natural, em va trametre amb exageració manifesta, ja no em vaig sentir tan humil i modest com abans i no vaig tenir por a fer-ne d'altres, que en Reus em demanava amb freqüència superior a les meves possibilitats.

Després m'en vaig anar a servir al Rei, i de Madrid vaig anar enviant, quasi semanalment, correspondència al petit setmanari; i quan vaig venir a Barcelona, l'agost de 1888, em vaig valer d'aquesta corresponsalia honorífica per a obtenir entrada gratis a l'Exposició Universal i vaig continuar enviant correspondències, que constituïren un estudi d'aquell grandios esdeveniment. I aquestes correspondències foren les que mogueren a un altre amic meu, n'Enric Alzamora, a proposar-me la corresponsalia de La Almudaina i poc després a presentar-me a en Modest Sanchez Ortiz, director de La Vanguardia, on ja vaig emprendre el camí del gran periodisme diari que em va permetre seguir els estudis d'advocat sostingut amb recursos propis.

Quan, llegint les vides dels grans ho-

mes, o resseguint amb mirada retrospectiva la pròpia aquells que la tenim humil i modesta, veim com s'enllacen els fets més senzills i sense cap aparent transcendència amb els que determinen una vocació, una carrera o, altres vegades, una desviació de la trajectòria que seguim; com constitueixen tots ells un entruyellat complexe, però d'una connexió al menys amb certa lògica ¿com podem considerar la vida producte d'un atzar capriciós en què sols hi entra lo que en diem sort, favorable o adversa? I ¿com, si l'orgull no ha ressecat aqueixa entranya a la que atribuïm la facultat de fabricar els sentiments, no hi guardarem gratitud tendre, fonda, inextingible, per aquells homes, i fins per aquelles coses, que varen ésser els primers impulsors de la nostra vida pública, els què li varen donar la direcció que ha seguit, com la guardem per aquells que ho varen ésser de la nostra vida íntima i familiar?

Rellegint el meu primer article de EL FELANIGENSE, retòric, a troços pueril, influït per les lectures castel·lanes, pròpies d'aquells temps sadollats d'oratorria, hi he trobat la bona dosi de romanticisme que he duit sempre dins de mí fins quan m'he vist obligat a fer

cabussades dins els mars de les coses més prosàiques; el sentiment viu del patriotisme local, que tampoc no m'ha abandonat mai ni un instant; la mà amistosament correctora del que em va encoratjar a escriure i la mateixa veneració a les persones i a les coses que varen rodejar-nos i varem estimar durant la nostra infància i la nostra joventesa.

Vaig néixer com escriptor a EL FELANIGENSE, i mai, mai, no sols no l'he oblidat, sinó que tampoc mai no l'he abandonat ni l'he desdenyat; m'ha acompanyat sempre com un bon i vell amic dels temps més ditxosos, i li he perdonat tot allò que m'ha desplaçat i m'he entusiasmat amb tot lo que d'ell m'han semblat encerts, seguint amb ulls plorosos a les seves columnes de la desfilara dels més bons amics de la infantesa i la joventut que, un darrera l'altre, se n'han anat per a no tornar...

EL FELANIGENSE és, en el redós de la meua vida sentimental, com un bres ple de roses de la il·lusió i del record, i també una tomba damunt la que hi lleigeixo una inacabable llista de noms de les persones que m'estimaren i jo vaig estimar...

B. AMENGUAL

SALUTACIÓ

Si és cosa certa que el prestigi de tota publicació periòdica va bastint-se i augmenta progressivament a mida que passen els anys d'actuació continuada, no hi ha dubte que EL FELANIGENSE, per l'únic fet de celebrar enguany el cinquantari de la seva aparició, seria ja, si no ho fós per altres rahons, una de les publicacions de més prestigi de Mallorca. Per altra banda: si és una de les senyals més ostensibles de la cultura d'un poble el fet de que aquest tenguí publicacions pròpies, sostingudes per subscriptors de la mateixa localitat i duites a terme amb possibilitats purament locals, no hi ha dubte, tampoc, que a Felanitx, per aquesta raó i per moltes altres, li escau perfectament el dictat de ciutat culta.

Es per això que la revista La Nostra Terra—de la qual és el porta-veu el que escriu aquestes ratlles,—que s'alegra sempre de tota cosa que tenguí a Mallorca una significació de prestigi i de cultura, vol fer avui acte de presència a la festa del seu company en celebrar aquest les noces d'or amb la ciutat que, ara fa cinquanta anys, li donà el seu nom. És un plaer per a nosaltres estrenyer avui la mà dels companys de Felanitx, que ens donen un alt exemple de constància conservant encara les mateixes planes que altre temps honoraren plomes tan preclares i tan felanitxeres com les de Pere d'A. Penya i de Mateu Obrador. Ens plau

també exterioritzar publicament la nostra devota admiració per la ciutat de llevant que, amb el propi esforç i el propi voler, ha sabut posarse en el primer rengle de les agrupacions urbanes de Mallorca, sense comptar amb l'ajuda d'organismes administratius ni de burocràcies de l'Estat, tan eficients en aquests casos, i que ha sabut conservar el seu lloc preeminent malgrat les adversitats econòmiques del darrer terç del segle passat, tot refent-se d'elles amb vertadera superació.

Vagi, doncs, la nostra salutació més cordial al ja vell i prestigiós setmanari, i el tribut del nostre afecte a la ciutat de Felanitx, que sembla una majorala diligent que vigila el pla de nostra illa, exuberant d'arbres i conreus, asseguda com està al peu de les seves muntanyes bellíssimes, remorsoses de pins i vistoses d'arboceres; de les muntanyes que culminen amb els miradors superbs de Sant Salvador i de Santueri, baluards de la seva fe i de la seva història, que li mostren, per una banda, la mar oberta de l'orient, que és la de les gestes de la nostra avior, i per l'altra, en mig de la planura, la muntanya de Randa que immortalitzà el gran Ramón Lull, el clàssic plasmador de la nostra llengua benivolguda i la glòria més legítima de Mallorca.

A. SALVÀ

Director de La Nostra Terra

TRIPTIC

I.
Quan jo era atlot pusser, passava llargues temporades a la Cartoixa de Valldemossa, i a una cel·la, al costat de la nostra, hi vivia aleshores el gran felanitxer Don Mateu Obrador i Benàsser.

Un dels records més agradables de la meua infància es contreu a aquelles

èpoques. Don Mateu,—que sentia una veritable dèria per l'ensenyança i que pel seu exercici tenia un do especial i graciosament atractiu—reunia al voltant seu un estol d'atlots com jo, i com un company més, ens portava a fer llargues passetjades per aquelles encontres tan belles i tan saturades d'història pàtria. El Mestre, com qui

no fa res, ens anava obrint davant els nostres ulls meravellats el llibre de la vida: una vida riolera i plena d'encant, astorada innocentment a cada novetat, com si al nostre avenç s'anassin difonguent les boires de la llunyania aclaparades sota els ruixats de les claretats intenses i creixents.

Don Mateu, sempre portava quelcom per estimular la nostra atenció. I, una tarda, —encara ho record amb recança—, en una bella miranda estant penjada en el coster d'aspra muntanya i en el domini immens del mar i el cel, per haver demostrat bé els meus coneixements de geografia de Mallorca, em donà un melicotó, vermell i gròc; feipat i sucós, que durant tot el camí havia cobert com un tresor inasequible.

Han passat molts anys d'allavors ençà. La vida ja no es tan riolera ni te tants d'encants. Però, en la mar ulsurada dels meus records, hi sura encara aquell melicotó, present del Mestre no oblidat, i la seva dolçor llunyana perdura en el meu cor amarat d'agraïment.

II.

El primer article o treball literari que hom publica, i molt més encara si l'autor es troba en aquella edat en la qual el triomf sembla estar a l'abast de la mà, sense més entrebanc que voler-lo agafar, com es cull una rosa, fresca i flairant, sense pensar en les espines que la guarden geloses, es un fet ineluctable i que forma època en la vida interior de l'individu.

Amb emoció intensa i amb pressós nerviosisme s'espera l'arribada a casa de la fulla periòdica que ha de portar imprès el producte del vostre esforç intel·lectual, la concreció gràfica dels vostres afanys, el vostre nom estampat en lletres de motllo, que no dubtau —enlluernats com les papellones de llum— ha de passar a la posteritat.

La il·lusió que sentiu en aquest primer aguait a la vida intel·lectual, l'investidura pública que us posau en aquest acte *transcendental* en la vostra existència, vos ompl el cap d'afirmacions i seguretats, i creïu que la nova toga, d'amples plecs clàssics, vos revesteix de prestigi i d'autoritat davant el poble. ¿Qui no ha sentida aquesta il·lusió? ¿Qui és que no somia una volta a la vida? Benhaurats els somnis, sense els quals tot es horrura i tristícia.

Passen els anys, i la realitat, crua i descarnada, va podant una a una totes les roses que la saba de l'embranchida havia fet brostar. Es marceixen les il·

lusions i els afanys juvenils. I, ja llençats a la palestra, es difícil retro-treure-vos de la lluita constant, i la ploma es torna cilici, i l'ideal tortura, i les asprors el vostre pa de cada dia.

Però, també, sobre tot això, sobre totes aquestes contrarietats i desesperances, sobre aquestes tenebres, hi resplandeix la llum, hi ha l'agradable record del passat que actua de contrapès en la balança de les emocions, i el grat plaer, —que encara que empal·lidit vos il·lumina— del vostre primer treball literari.

Quan escric aquestes ratlles, torn reviu, retrospectivament, els meus moments d'emoció i la dolçor dels somnis. El record del meu primer article encara es viu dins mí, i, a aquest *setmanari*, ja vell de dies, dec el goig i el dolor del present i del passat. Ell fou el que portà estampada la meua signatura per primera vegada.

III.

L'any vint i tres (albada lluminosa, posta tenebrosa), poc temps després de la fundació de l'«Associació per la Cultura de Mallorca» i ostentant jo la seva presidència —ara tan encertadament encarnada en un bon felanixer— celebravem en aqueixa ciutat els nostres primers Jocs Florals.

Tots recordau la festa. Fou una grandiosa manifestació de mallorquinisme patriòtic. Hi era representada la joia esplendorosa del nostre verb catalanesc, la Musa augusta de la nostra terra, la bellesa clàssica de la nostra dona, l'ubèrrima eclesió del clos pairal.

Aquella festa es avui història, s'allunya en el temps i s'aprimea estilitzada dins la distància, però, el seu record pipelletja amb lluentors d'argent sobre la volta immensa com estel d'una nova Epifania.

A l'actiu del meu llibre hi tenc inscripta aquella festa amb lletres d'or, i es un tresor que guard tancat amb els forrellats de les meves tancacions interiors i casi úniques.

* * * *

Si en l'exposició dels meus records agradables hagués d'escollir un motiu, segurament que prendria el representat en aquest *tríptic*. I es per això, per la vàlua que per mí té, i per les relacions directes o indirectes que el lliguen amb Felanitx, que he pensat d'oferir-lo a aquest *Setmanari* en la commemoració de les seves nocés d'or, que amb ell desitjaria veure renovades en diamantina festa.

ELVIR SANS

President de la Societat Arqueològica Luliana

nostre poble, volem la llibertat i el respecte pel nostre idioma, ja que es ben segur, que el dia en que tots els mallorquins l'estimin, el coneguim be, i l'emprin com es degut, quan es manifesti ben clara la personalitat de Mallorca, per elles soles vindran totes les demés.

Comprent-ho així, l'Associació per la Cultura de Mallorca, procurà per tots els mitjans que estaven al seu abast, que's fes extensiu a les nostres illes aquell encertat decret de bilinguisme, la primera llibertat de que gaudí la germana Catalunya una volta implantada la República, i hem de confessar amb tot el dolor del nostre cor que de cap manera poguèrem aconseguir-ho i l'excusa que's donarà per justificar tal negativa, fou el creure que a les nostres illes no es sent aquest ideal. Si hom para esment en la premsa balear, quasi tota ella castellana i malheuradament antimallorquinista, i qualcuna amb una fobia catalana totalment absurda; si es te en compte que en els actes oficials, si be no en tots, (menys desde un temps ençà) es veu dirigir-se al nostre poble amb un idioma que no és el seu; si es nota que en el nostre primer temple, a la Seu de Mallorca, hi està proscriu la parla del Rei En Jaume; si hom escolta ple de tristesa i gelosia un panegíric del Beat amb una llengua diferent de la que ell tant dignificà i estimà, a les hores sembla justificada la idea de que Mallorca no s'interessa per aquest sentiment. Però de cap manera podem admetre que el nostre poble estiga compenetrat amb aquestes absurdes actuacions; quan aquest no està influït per causes estranyes al seu sentiment, en cap ocasió deixa d'expressar-se amb el seu idioma; per ventura no es trobaràn en tot Mallorca vint famílies mallorquines que no parlin la llengua vernacle. Si publicament, no es dona a l'idioma nadiu la importància que li toca, ni tant sols la oficialitat amb el castellà, i en les solemnitats, es deixa aquell per aquest, es per la manca del coneixement del lèxic literari instat per que la lectura i escriptura de la majoria de mallorquins es feta totalment castellana.

Sense voler suposar ni per un moment que despreciam el coneixement de la bella parla castellana, hem de dirigir el nostre esforç a fer conèixer be la nostra catalana. Una cosa no treu l'altre, deia Joan Alcover que per sebre

si un mallorquí estimava la seua llengua bastava veure com escrivia el castellà. Un diari de Palma caracteritzat per les seves campanyes contraries al nostre idioma, l'únic que te per gala no admetre ni una curta nota en mallorquí, també es caracteritza per la seua absurda sintaxis, de la qual no sé com no en protèsten els castellans.

Ja que no es possible desde les escoles oficials, hem de procurar que tots els nostres nins aprenguin, primer a llegir i després a escriure correctament el mallorquí. Dins la nostra Associació per la Cultura de Mallorca s'ha creat la secció delegada de la Protectora de l'Ensenyança catalana, entitat que tant ha intervingut en el desenvolupament espiritual de la Catalunya del Principat i que a Mallorca comença ja a donar els seus fruits; ella es la que organitza actualment una intensa campanya pels pobles de Mallorca, a base de lliçons i concursos de lectura i gramàtica.

El dia en que tots els mallorquins coneguim be el seu idioma, la seua literatura, el desplegament d'aquesta a través de la història; trobaràn com ho trobava Ramon Lull, com ho trobaven els nostres renaixentistes que la llengua catalana, es tant bella com ho pugja esser cap altre i ropatje prou digno per vestir els pensaments mes enlairats; i quan haguem conseguit això, haurem posat els segurs fonaments en l'edifici de la Mallorca conscient i lliure que tots somniem.

Aquestes i altres coses; ens ocorren en meditar sobre els dos centenaris que enguany commemorem.

Creim que la tasca patriòtica del nostre setmanari felanixer; que ara compleix les seves nocés d'or, amb un històric digníssim, ple d'amor per la nostra ciutat i per la nostra Mallorca, forta i altament eficaç, si posava encara més de lo que ho està fent, els seus esforços a fer conèixer i estimar la nostra llengua catalana.

Voldriem veure'l d'ara endavant en primer terme entre les contades pero escullidíssimes publicacions que tenen per primordial finalitat, l'enaltiment de la nostra parla ben volguda, del verb immortal de Ramon Lull, ariolat desde fa cent anys amb tots els esplendors d'una gloriosa resurrecció.

M. MASSUTÍ ALZAMORA

President de l'Associació per la Cultura de Mallorca

Porto-Colom, Juliol de 1933.

Els dos centenaris

Les nocés d'or del nostre setmanari, coincideixen amb dues dates de gran valor espiritual per tots els bons mallorquins. Son aquestes dos centenaris que senyalen dues fites en la història del nostre idioma: el de la naixença de Ramon Lull i el de la «Oda a la Patria» de l'Aribau.

Ara fa set centurries que vingué al mon qui havia d'esser el fill major de la nostra raça; l'astre de primera magnitud destinat a brillar amb la llum potent de la seva ciència i de la seva virtut en mig de tota l'Europa medieval; el gran misioner, el foll d'amor que tenia per únic anhel fer de tot el mon una sola pleta, baix la custòdia d'un únic pastor, Jesucrist; el gran polígraf, el coneixador de tota la ciència del seu temps, l'escudriador incansable de totes les manifestacions de la naturalesa, de les quals en treia sempre rahons i arguments, per fer conèixer les excelències i les glories de l'Amat. Però ademés, Ramon Lull, fou el primer clàssic de la llengua catalana; ell l'elevà desde el nivell de la poesia joglaresca, fins al de la més alta filosofia, i això en un temps en que en llengua llatina, s'expressaven pels altres països, els coneixaments i les disquisicions científiques. El nostre Beat, comprengué que la llengua catalana era ropaje prou digne per vestir els pensaments filosòfics i totes les altres idees per enlairades que fossen, i amb aquesta llengua que arribava al cor del poble, escrigué la quasi totalitat dels seus llibres. Com ha dit recentment Mn. Galmés, Ramon Lull fou el plasmador del nostre idioma; i així com els noms del Dant, Camoens i Cervantes van units alt de les llengües que tant honraren, el nom del

nostre sabi va intimament enllaçat al de la llengua catalana.

I si amb aquest centenari recordam el naixement de la nostra parla, amb l'altre que també s'escau enguany, commemorem la seva gloriosíssima resurrecció. Ara fa cent anys que la «Oda a la Patria» de Bonaventura Carles Aribau fou l'espurna que encengué tota una explosió d'amor a la parla abandonada. I entre la munió de literats que emprengueren la noble creuada de dur l'arpa polsosa al sitial d'honor que li corresponia, hem de senyalen en primer lloc els noms dels renaixentistes mallorquins, d'aquells romàntics que quantre tots els prejudicis del seu temps, la incomprensió i a voltes la befa mes encarnada lluitaren plens d'ideal en la tasca que havia de conseguir amb el temps, retornar l'esplai dor d'antany al verb de Ramon Lull.

Es la llengua, el distintiu mes caracteristic de la personalitat dels pobles, així ho reconeix Unamuno amb aquestes paraules: «La sangre del espíritu es mi lengua, y mi patria es allí donde resuena.» Per això, la primera tasca que cal realitzar, si volem que's manifesti amb tota plenitud la nostra personalitat, si volem esser ben mallorquins, es el creure en tot moment del nostre idioma.

«Cap nació pot dir-se pobre
Si per les lletres reneix.
Pobla que sa llengua cobra
se recobra a si mateix.»

Així s'expressava, el millor dels nostres renaixentistes, el mes fervent enamorat de la nostra llengua, en Marià Aguiló. Abans que'l recobriment de les altres llibertats que desitjam pel

Sempre més i millor

En mig de la premsa diària mallorquina, que és abans que provinciana, culposa i estupidament esclava del forasterisme, indiferent a l'esser del poble al qual serveix, quan no vomita (si s'escau be sortir baix les primeres fosques de la nit) el seu verí contra la més pura essència de la nostra personalitat i de la qual liegim sols les grosses titulars amb llúnic objecte d'entretenir uns minuts d'oci, arriba a nosaltres, setmanalment, per a conort encara la nostra escassíssima premsa comarcal que així ens ofrena els saborosos fruits dels taronjals de Sóller i així el regust del bon vi i l'odor i l'aura de les pinedes de Felanitx. Premsa que té per ocupació màxima reflectir les inquietuts i palpitations de pobles que tenen merescut l'oficialitat de Ciutats-Capitals de les seves comarques respectives. Premsa que quan apleixa la seva finalitat emprant el natural vehicle de nostra bella parla catalana és el millor menjar espiritual dels qui volem ésser el que som: integralment mallorquins, això que ens fa integristes catalans.

Me és grat de saludar aquesta premsa comarcal, la qual guardam, els qui gaudim de viure dintre l'ambient airejat de la nostra cultura autòctona, col·leccionada en els llocs preferents de nostra Cambra d'estudis; i amb la meua salutació i felicitació a EL FELANIGENSE, hi va també una empena juvenívola als redactors i administradors d'aquesta publicació, que és jove al acomplir el 50^è aniversari de la seva vida; empena concretisada en el meu lema: PER LA PATRIA, SEMPRE MES I MILLOR.

No cal encara el descans després de les petites victòries, quan ens esperen lluites d'un molt major abast. Es llarg encara el camí a correr. Quan vinga el triomf de la nostra Autonomia, no és

cosa que ens trobi totalment sorpresos i sense haver estat previstes i estudiades les responsabilitats que ens vindrien a sobre. Res encara s'ha escrit de les possibilitats, necessitats i fins i tot divisió de les nostres comarques, que han d'esser el suport més ferm del nou règim. Quasi negligides tenim les reivindicacions de la llengua i cultura nostres. Molt poc ens han preocupat els problemes sanitaris, agrícoles, d'autonomia municipal i nous orguens de govern que precisaran, i fins i tot els més ardis han demostrat una timidesa absurda al localitzar dintre d'Ibèria la nostra veritable situació i significació per un recel, molt poc explicable, a la nostra catalanitat, coses elles i problemes que diuen clar la magnitud de l'obra a emprendre.

Bé sé que són en gran nombre els escèptics que es burlen de la candidesa dels que creiem en l'adveniment d'un Estatut d'Autonomia nostra. I malgrat tot, i fins i tot en contra de la majoria, no dubt afirmar que la tindrem, més prest o més tard. La tindrem per força, si volem, i a contracor dels mateixos mallorquins.

Així ho crec per múltiples raons: per que la té, ja, Catalunya estricta i la tindrà la germana Valencia cosa que originarà en nosaltres d'una part un xoc violent i una reacció sentimental contra l'escomesa castellana en oposició a l'Autonomia de la Catalunya Peninsular; Catalunya estricta i Valencia. Parlo del sentiment familiar de la raça catalana que no és mort sino desfigurada per la pesanta costra que ens despersonalitza. Passarà talment passa als germans mal avinguts, que viuen en constant batalla fins el dia que un extern ha ferit l'honor d'algú d'ells, i en tal motiu reneix la solidaritat latent i s'ajunten per a la causa comuna. I per altra part per la major embranzida que

prendrà la causa catalana després que tots els partits acabin de veure clar que la present Autonomia més que un símbol ha estat un regateig, embranzida que tindrà els seus efectes a Mallorca pels lligams d'estreta entesa en que es van unint-se les Associacions professionals i sindicals d'aquí i les estrictament catalanes.

Ajudarà també en gran manera a l'adveniment d'un sentiment autònom la reacció, que ja comença a apuntar, contra l'acció estrangera que fa i desfa a caprici, amb aires de conquesta i dominació.

Però més que esperar el triomf dels fatalismes històrics, cal que ens preocupem de mereixer-lo, amb el propi esforç. I això aconsegueix a perfecció la Delegada a Mallorca de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana que amb les seves actuacions logra remoure, de soca arrel, l'esperit de la nostra païesia i compta, als pobles per on passa, amb centenars d'alumnes. Es per tot això que no em sap greu la burleta dels mateixos mallorquins.

Els actuals moments són força esperançadors i de greus responsabilitats. Però hi veix audàcia i valor i sobre tot raó en els joves lluitadors d'avui i cavallers de la noble causa i em plau de tenir-hi fe.

50 anys de vida pública du EL FELANIGENSE. En la festa d'aquest cinquentenari hauria pogut teixir l'elogi d'aquesta sana i condreta publicació. Però això no s'escau al meu temperament ni és ara hora de lirismes. Ens cal més que el passat, mirar el demà i vull creure que en la creuada per la catalanització de Mallorca, pel triomf del que n'han dit mallorquinisme, EL FELANIGENSE hi voldrà tenir un lloc d'avanguardia i hi prestarà el seu escalf.

Per l'Orient hi surt el sol. De la ciutat de Felanitx, l'Orient de Mallorca, hi surti, amb poderosa llum que esvaeixi tenebres d'indiferència, l'estel del seny català.

JOAN SANXO

LA CIUTAT

Som un enamorat de la Ciutat. Sent per la meua Felanitx un amor intèns, que me fa agradós qualsevol sacrifici camí de la vindicació. Per la meua ciutat pàgesa som lluitat coratjosament, i seguiré la lluita, per aspre que sia i aferrisada, sense defalliments, conscient del meu deure.

La Ciutat! Bella síntesi de l'Humanitat, amb l'ufanosa florida de totes les virtuts i de tots els pecats.

La Ciutat és gresol meravellós ont la vida bull en un constant afany de perfecció, en daler de superació.

Quant l'Home assolí la Ciutat avançà ardidament per l'ample via de la civilització. La polis marca la fita de la llibertat col·lectiva, que esdevingué despòtica al classificar la gens i tirànica a través de la civitas romana, dels lliures municipis de l'època feudal, per caure traïdorament esclava del poder reial al consolidar-se la monarquia absoluta, envollada habilidosaament amb la divina Gràcia.

Durant llargues centúries la Ciutat sofrí i segueix penant llur crim de lesa humanitat. Perduda la llibertat de la polis i fins i tot llur fisonomia racial restà emmanillada en l'oprobri per la permanència bàrbara de l'esclavitud de l'Home en el clos de la Universitat lliure, per haver-se estructurat en estaments i classes de rebuig.

Més avui l'esperit renaix. La ciutat fita la conquesta de sa llibertat col·lectiva en l'ample abraçada de germanor, que augega castes i privilegis, i ens fa sentir en la pròpia carn el dolor i el flagell de tots els germans; per damunt els estaments socials sura l'anhel de llibertat, la dignificació del viure, el millor benestar.

La Ciutat renaix en l'Home lliure. Es carn que glateix i vibració espiritual en mig de les fermentacions tumultuoses de la vida; és l'acció i la reacció de les múltiples inquietuts en la lluita inacabable per l'ideal humà que ens empeny vers la perfecció que determinava el gest aspriu del Omnipotent quan tan-

ca al humà llinatge les portes del Paradís. La Ciutat ja no és la polis clàssica ni el municipi lliure, en la seua felicitat superació, avui, la Ciutat determina un estat de perfecció en l'Humanitat.

Els pobles es van llibertant per mitjà de la cultura i la llibertat. Assolida la ciutat, creen cultura.

EL FELANIGENSE, el nostre volgut hebdomadari, es l'esforç continuat de l'afany felanítex per aconseguir aquesta superació social. Es l'estandart que flameja, per damunt la lluita, durant una cinquentena d'anys, sempre victoriosa d'unes mans a les altres, de generació a generació, i ens guia montanya amunt vers la ciutat bella, la ciutat encisadora dels nostres somnis. EL FELANIGENSE es l'exponent de nostra cultura; la gosadia juvenil de les inquietuts espirituals.

Nosaltres començarem sota els seus plecs la lluita per l'ideal ja fa molts anys; nosaltres gosarem entrar en la barreja i gaudirem la controvèrsia periodística, per primera vegada, en les planes amoroses i casolanes de EL FELANIGENSE, pel juliol de l'any 1908, que atrevits devallarem a la palestra en defensa de la catalanitat de les Illes de Mallorca, Menorca i Eivissa.

Nosaltres sentim la ciutat racial; la nostra ciutat futura i la ciutat d'avui tota desfigurada, feta de dolors i sofriments en teixit d'esperances en el demà venturós ont tot serà lliure com l'aire i la llum, ont la llibertat vendrà endolcida per la germanor, ont restarà consagrat el dret a la vida i serà norma social l'humanisme del nostre Ramón Lull.

I aquest sentiment racial ben arrelat en el cor; i aquest anhel coratjós que batega en mí em fa estimar el vell setmanari, ja cinquentenari, ont se forjaren les generacions felanítexes i les voluntats, per l'esforç humà vers el triomf de la Ciutat futura.

P. OLIVER I DOMENGE

Felanitx 26 juliol 1933.

EMOCIONS

Fa ja bastants anys; però ho recort com si fos avui, que hi ha impresions a la vida que una vegada rebudes ja mai mes s'esborren de la nostra memòria.

Era jo un estudiant i tant com l'Ètica i la Història Natural, m'agradaven les noveles que llegia amb vertadera passió i robant hores al dormir i al temps destinat a les assignatures; qui no recorda, d'estudiant, la taula damunt la que els llibres de text se mesclaven amb les noveles durant set mesos del curs? Lluny de mí renegar del temps aquell i de l'influència que sobre meu tengué per a sempre més! Eren tan fresques, tan alegres, les impresions que aquelles fantasies deixaven dins l'ànim, en mig de la sequedat i aridesa dels textos! Fruit d'aquell temps foren els rivets de romanticisme en que adornava totes les meves idees; el quietisme amb que prenfa tots els projectes que per l'avenir es formaven dins el meu cervell, en aquella edat en

que encara no s'es homo però ja, tampoc es vol esser nin; els somnis, dels que molts havien de quedar irreals, però a impuls dels quals es gronxava la meua il·lusió. Noveles, fets irreals. Aladins i làmpares maravoloses; Ètica, Lògica i Dret; sentiment i càlcul; imaginació i raó; quimeres i realitat; mescla confusa, mar en que navega l'esperit i mos ensenya a donar les primeres passes tot sols.

Començaven a bullir llevors dins mí, una infinidat d'idees que desitjava expressar. Quantes vegades havia agafat la ploma posant-me a escriure, rapit, amb frenesí, pàgines que al llegir-les després, trobava que no havia sabut calcar prou bé les fantasies de la meua imaginació. I a voltes, me desanimava i deixava passar un quant temps abans de tornar agafar la ploma. En aquelles primeres produccions, hi vessava el meu sentir tot; cada expressió era una part de la meua ànima que traslladava al paper; eren els sentiments que en el

cor guardava, que anaven degotant de la meua ploma. I si qualche vegada, escrites unes quartilles, me semblava que havia trobat l'expressió exacte del meu sentir, les guardava ben amagades, mig empagait i temorec, per que veia que allò que jo havia escrit, era tan sols un sentiment íntim del cor i, per tant, a ningú poria interessar i fins i tot tal vegada feria riure si qualcú ho trobava i llegia.

Per aquell temps, disfrutava de bon de veres llegint EL FELANIGENSE i l'Almanac que a fi d'any es publicava. I al veure la facilitat amb que aquells col·laboradors sabien expressar els respectius conceptes i la claredat amb que contaven una anada a San Salvador o al Port, a voltes m'animava, m'esperonava a seguir escrivent encara que fos per a mí tot sol i a voltes, acabava de treure-me el poc coratge que me restava, convençut de que mai seria jo capaç d'una facilitat d'expressió com la que admirava. Un dia, però, al posarme a escriure, estava decidit a vencer la meua obsessió de sols traslladar al paper els meus sentiments mes íntims; i amb l'idea fixa d'escriure una cosa que sortís d'aquella dèria que me dominava, qualche cosa que no fos fruit del cor sino de l'imaginació, vaig començar. Escrivia, taxava, tornava a escriure; ara era una paraula que no sabia si estaria prou ben aplicada; suava, una idea que tenia por d'haver dit ja abans. I la meua imaginació m'anava oferint les imatges d'un tren que corre pel mig d'un camp de blat; un estudiant que ve d'examinar-se; una atlot que puja al mateix tren; una conversació entre els dos; i aquell estudiant, que ja per sempre me recordarà una estona de conversació dins el tren que en la seva marxa accelerada, el va separant mes i mes de la que havia estat per breus moments, la seva companyera de viatge.... A penes ho havia acabat i, correns, sense porer estar ni un minut mes, ja m'en anava a veure Don Bartomeu Gayà per que me digués lo que ell en pensava del meu primer article. Ho llegí i tot el temps

que durà aquella lectura, una angoixa gran m'anava dominant per moments; i espiava tots els moviments de la seva cara en la que tan aviat hi creia veure signes d'aprovació com me semblava que no ho acabaria de llegir i m'ho tornaria tot diguent-me que quant tornàs a escriure tal vegada ho feria millor. Però no; ve-t-aquí que havia acabat del tot la lectura i me tornava les quartilles: una miqueta llarc ha sortit, però no está malament. Devant aquella opinió que per mí era la mes autorisada, no vaig dubtar i el mateix capvespre, entregava aquelles quartilles per a la publicació en EL FELANIGENSE, quina Redacció, donant proves d'una benevolença que tant sols avui puc comprendre, me prometia publicar en el primer número. Arribà el dissabte i a mida que s'acostava l'hora de sortir el setmanari, mes que alegria, sentia por. Agradaria? Resistiria el meu article la mes petita crítica? Casi ja estava arrepentit del meu atreviment. Sortí el periodic i, mes que llegir, vaig devorar aquell article que amb el meu nom al peu, es publicava en lletres de motllo. I tot llegint-lo altre vegada, sentí la veu del meu pare que en el jardí de ca nostra, també el llegia en veu alta. Com bategava el meu cor a mida que sentia anava acabant la lectura, en espera del comentari que li havia de suggerir! Res li havia volgut dir: era la meua sorpresa i, de lo mes fons del meu cor, a ell el dedicava.

En EL FELANIGENSE, periodic el mes antic de Mallorca i de lo mes genuíament felanítex que tenim, es publicà la meua primera obra escrita. Per això i per lo que es per a tots els felanítexs EL FELANIGENSE, no vui que hi manqui en aquest número extraordinari, que amb motiu de celebrar les noces d'or es publica, la meua col·laboració, testimoni de l'amor que pel nostre setmanari sent. I res he cregut mes propi, que un record al primer article sortit de la meua ploma i publicat en les seves acollidores columnes.

P. RIGO LLAMBÍAS

ACOLLIDA

«quan, en la ma de cel qu'una santa fe encreua,
la mercé d'un estel nos somriu desde a dalt!»

El meu dilecte amic Pere A. Reus, amb amable recariment, me sol·licita unes lletres per iucir al significat homenatge que es projecte, per solemnitzar la festa d'or del setmanari nostre per excel·lència: EL FELANIGENSE. Jo hauria volgut poder disposar de més temps per complir amb dignitat escaient el deure cordial que m'uneix als caracteritzats patricis que han contribuït a mantenir, vibrant d'emoció, l'ànima de la Pàtria, als esplais de la veu continuada d'aquest periòdic nostre, que aquets dies es compleixen els cinquanta anys de la seva fundació.

«Una cosa ben nostra i ben sentida» es l'amable recariment del meu amic, per tributar el justificat Homenatge al vell periòdic, a l'escullit record de nostres majors que el dugueren a la primera llum, i als nostres homos d'avui que procuren mantenir encesa la seua llàntia al llis compàs d'una harmonia...

Aquets dies—dies felanítexs de Santa Margalida, nom que aporta cap a noltres les més dolces ressonàncies de la mallorquina mar, d'aires ungits d'evocacions nadiues, perfumada infantesa de la Festa Major felanítexa, en la palpació d'un sonor resorgiment de la Pàtria d'origen—aquets dies, amb la complicitat de la nit velada, l'esperit es redressa lleuger com una abella, per espolsar el pol·len d'un record adormit...

Mitx segle complirà aquets dies EL FELANITEX com invariablement l'anomenam tots els felanítexs!

Cinquanta anys de labor continuada... hermosa vida que floreixé un dia de l'any 1883. Aquí, com noltres ara, els nostres majors esfullaren l'or de les seues inquietuts encara velades per la acacia perfumada d'un romanticisme original; en aquestes mateixes fulles els nostres antics trovadors a mercè d'un estel somrient desde a dalt, entonarien el seu càntic i per cada ram marcit una promesa encesa, i per cada estrofa del seu cant, un triomf multiplicat del seu amor...

Aquí, també, noltres, com els nos-

tres majors, trobarem sempre l'acullida cordial a les nostres inquietuts i el lloc preferent a les nostres expansions. I en el transcurs de la vida d'aquest exili espiritual, en l'ombra violeta de la nostra ruta per la vida, hem rebut sempre amb una abraçada aquest calor de la Pàtria amada que signifiquen les precises fulles del nostre periòdic predilecte i el clamor de la terra patriarcal de llet i mel resorgia esponerós i la remembrança del campanar nadiu que els ideals destrí, duia als nostres afany, l'aureola de confortació i un caliu d'entusiasme per la confiança en el nostre triomf.

...Navegant, navegant, per la mar blausa de la vida, va-t'aquí que la proa del vaixell tallava la blauor de l'ona; els seus costats feian un gloriós resplandir de sol i d'ones caragolades en sos plecs de viu argent. Les màquines del nostre vaixell feien un crit de fermeça en si mateixes... La cambra era blanca d'una discreta elegància i olorosa de sana pagesia—olors de terra humida dels sementers felanítexs, olors de plenitud de les comes i de tarongers florits de l'horta de Binifarda—fragància de caixa llavorada i de llet entorsillat... Pobre vaixell felanítex escarnit per aqueixes ànimes sempre descontentes i sempre murmura-dores!

Perquè seran tant fàcils al desaire i a la ingratitude pel qui serva en lo seu front un impuls de generositat, un esforç de superació i una recatada joia de la intel·ligència?

Felanítex, amic, ¿no sentes aqueixa terra, com vibra anit d'un ritme igual i,

«quan, en la mà de cel que una santa fe encreua,
la mercé d'un estel nos somriu desde a dalt?»

MATEU OLIVER

Madrid, vetlada de Santa Margalida de l'any 1933.

En el cincuentenari de "El Felanigense"

SALUTACIÓ

Baix el blau cristallí del cel felanitxer, es belluguen als vents propicis, en revetla ideal, els 2.612 números de El FELANIGENSE.

Dia de festa, dia de gaubança: noces, i noces d'or.

El Temps, vellet voluble i fugisser, rejuvenc i ratifica llur contracte nupcial amb el nostre setmanari. I no es casual aqueixa preferència del temps, no, es ben justificada. Tot periòdic local té un no sé que de forta simpatia que ens atreu irresistiblement. Es l'autobiografia detallada i escrupulosa que va escriguent-se, pàgina a pàgina, un poble. Gracies a ell podem aficar les mans en el caramull pàl·lid—paisatge llunar: la lluna es del passat—i treurer-ne records consoladors. I aixís ens resulta com sens distància el temps.

Ademés, el periòdic local dona categoria a un poble. Caldria fer una divisió dels pobles en pobles que tenen premsa pròpia i els que no en tenen. Jo els compatesc. No han aconseguit la prestància d'una estadística important. Sos fills absents jamai dels mais la carta confidencial e íntima que n'es

sempre el setmanari. Ni son esperit tindrà en ses fulles ales pels viatges ideals d'anyoranza a la petita mare patria. Ni gaudirán de la convivència en tristoris i alegries amb sos germans.

I en el retorn es sentirán extranyis i forasters dins la pròpia llar.

Tots aquests consols eus ha donat el que festejau avui.

EL FELANIGENSE—¿I perque no EL FELANITXER? tanmateix tothom l'hi diu—es la síntesi amena i anecdòtica de la vida felanitxera en els darrers cinquanta anys: cristallització menuda en negre estereotip. Felanitx ha anat deixant en el camí del passat blanques fites setmanals que son l'estela brillant de la nau que n'es tota vida: estela blanca: sageta de plata indicadora d'un futur sempre millor i que ens impulsa incansable cap endavant, sempre endavant.

Anem-hi veles desplegadas a tot vent. Al bon amic i germà felanitxer, enhorabona i per molts anys!

B. SAGRERA

Porto-Colom, juliol 1933.

1883-1933

Convidats per aportar el nostre modest grà d'arena al monument a així-carse al semenari local titulat EL FELANIGENSE, en la gloriouse fetxa cincuentenari de le seva ja llunyana fundació, a la mà mos ha vengut totduna un treball de pura saba Felanitxera, un treball que d' anys enrera veniem preperant y guardant, y que encara que incomplet per les seves dificultats, una reliquia de passats temps, sens dupte ha de mereixer consideració i estima. Es la següent:

Númina de Srs. *escrivans publicis y notaris qu'han exercit carrec en Felanitx desde 1233 a 1933.*

SIGLE XIII

1233 Berenguer d'Arters

SIGLE XIV

1324 Pere Remón 1343

1333 Johan Teulé

1340 Ramon Conte-Vell

1350 Guillelm Rovira † 1375

1370 Felip de Turis (?)

1373 Jaume Catalá

1377 Ramón Conte, *Jove*

1390 Fránsech Sebet

1390 Jaume Ferrandell

SIGLE XV

1416 Antoni Catany

1430 Jordi Sebet

1441 Fransech Sebet † 1455

1441 Gabriel Marçal

1442 Pere Scarp

1475 Gabriel Valls

1479 Antoni Font

1480 Bernat Valens

1482 Jaume Valens

SIGLE XVI

1508 Andreu Gayá † 1543

1513 Bertomeu Ferrendell

1515 Bernat Valls

1517 Jaume Pujols

1521 Jaume Puig o Despuig

1528 Carles Gayá

1534 Antoni Olivé † 1572 a 14 agost

1535 Onofre Ferreudell

1544 Pere J. Bordoy

1557 Bertomeu Artigues † 1609 a 4 novembre

1564 Sebastiá Olivé † 1594 a 16 Febré

1568 Joan Orell † 1568 a 3 novembre

1581 Pere Artigues 1596 a 16 octubre

1590 Joan Olivé *Duch* † 1600 a 25 maig

SIGLE XVII

1601 Sebastiá Olivé de Campos

1609 Antoni Maimó † 1628 a 4 mars

1618 Bartomeu Artigues † 1692 a 15 septiemb

1622 Antonio Forçamaña

1630 Joan A Maimó † 1665 a 29 octubre

1633 Jaume Pujols † 1650

1634 Cosme Orell 18 decembre

1650 Antoni Nadal 1692 a 5 septiemb

1656 Salvador Suau

1677 Andreu Maimó 1728 a 14 agost

1680 Mateu Bennasar

1680 Antoni Obrador 1692 a 25 juny

1681 Andreu Terrasa

1692 Jordi Barceló 1692 a 18 agost

1692 Jordi Maimó 1746 a 24 agost

1694 Joan Mímó 1694 a 8 decembre

1695 pere J. Bennosar 1741 a 18 maig

1699 pere Nabal 1748 a 27 abril

SIGLE XVIII

1709 Joan Gayá

1742 Andru Bennasar

1747 Antoni Desideri

1750 Masiá Nadal

1755 Bartomeu Pou Miquel

1760 Antoni Maimó

1760 Jeroni Nadal

1760 Batista Bennasar

1760 Antoni Maimó de Jordi

1761 Andreu Bennasar (hijo?)

1788 Joan Valls

1797 Mateu Caldentey

1794 Llorens Brunet (?)

SIGLE XIX

1808 Miguel J. Padrinas

1808 Cosme Gayá

1825 Bertomeu Nadal

1827 Miguel Bordoy

1845 Bernat Batle

Antoni Obrador *Verre*

1849 Miguel Orró

1873 Francisco Alcalde

1878 Bertomeu Mercó

1890 Meteu Caldentey (actual)

1890 Julio F. Quiñones

SIGLE XX

1918 Manuel Cerdó

1921 Joan de Oña

1930 Josép Masot

NOTARIS APOSTOLICS

1569 Mos. Simon Jordi Uguet per Piu V. † 1611

1663 Mos. Francech Artigues

1700 Mos. Bertran Oliver

1746 Mos. Antoni Barceló

1772 Mos. Llorens Bennasar

Notaris Eglesiastics

1890 D. Antoni Planas Font

1896 Mos. Miguel Caldentey Talladas

X X X

CASA EN VENTA

Se desea vender la casa llamada Can Capó, de la calle Jaime I (antes Nueva) con cochera que da a la calle posterior, pozo, cisterna y cuantas comodidades puedan desearse.

Informes: Jaime Capó.

En la **Taberna Mallorquina** de la calle de Jaime I (antes calle Nueva) se reciben encargos para Palma, Carrixó, Cas Concos y L'Horta a precios reducidos.

AVISO

Se convoca a los socios de la Caja Rural de Ahorros y Préstamos de Felanitx, a Junta General Ordinaria para mañana día 30 a las nueve y media de la mañana en el local social para dar cumplimiento al artículo 29 del Reglamento.

Felanitx 29 de Julio de 1933.

El Presidente-Director Miguel Caldentey Talladas

CAFES MIRET

Superior 11'25 pta. kg.

Primera. 10'25 » »

Corriente. 9'25 » »

SECCION LOCAL

Muy animadas han resultado este año las fiestas de San Jaime en Porto-Colom.

El Domingo, además de las cucañas y carreras de cintas, anunciadas en el programa, se celebró en la Plaza de la Iglesia una función de Circo, que se vió en extremo concurrida y fué muy del agrado del público, que aplaudió con entusiasmo los diferentes ejercicios realizados. Por la noche se celebró el primer baile, en la explanada del muelle, vistosamente adornada y alumbrada con profusión. Gran número de parejas, bailaron hasta muy avanzada la noche.

El lunes se repitieron las cucañas y hubo carreras de niños y carreras de persecución de patos que resultaron un número de gran entretenimiento y que mantuvo en constante hilaridad a la numerosa concurrencia que los presenció. Por la noche se repitió el baile con gran animación.

El día de San Jaime, a las primeras horas de la mañana, una banda de música despertó con sus alegres sonas a los veraneantes, y a poco todos los rincones del puerto se vieron poblados de gente; los baños del Arenal, los de Cala Marsal y los cafés, bares y merenderos fueron materialmente invadidos durante toda la mañana y poco después de las horas del mediodía, se reanudaron frente a la Aduana los festejos anunciados en el programa. Se celebraron sin incidente alguno, las cucañas, el concurso de natación, las regatas de balandros a motor y las carreras de cintas en bicicleta, mientras por aquellos contornos era materialmente imposible dar un paso. A la noche se celebró el último baile, que se vió más animado si cabe que en los días anteriores, y que duró hasta las primeras horas de la madrugada.

El lunes último, nuestro querido amigo el presbítero D. Nicolás Bennasar, tuvo la desgracia de atropellar con su auto a un ciclista, al que felizmente no se le apreciaron más que ligeras contusiones y susto consiguiente.

Nos enteramos que por el Ilmo. Sr. Delegado de Hacienda de esta provincia, teniendo en cuenta el informe favorable de la Sección Provincial de Presupuestos municipales y de que se había tramitado legal y reglamentariamente, aprobó el 21 del corriente el Presupuesto Municipal Extraordinario destinado a la construcción de la proyectada Plaza de Abastos, un Matadero Municipal y otras obras públicas en nuestra ciudad.

En las primeras horas de la noche del pasado martes, nuestro buen amigo el Dr. Don Ernesto Beltrán, al salirle inopinadamente al paso de su auto, un perro, en las inmediaciones de Son Nevata, queriendo evitar el atropello del animal, desvió el coche con tan mala fortuna, que fué a parar a la cuneta volcando aparatosamente. El señor Beltrán salió ileso del percance, sin tener que lamentar más que los desperfectos ocasionados al vehículo.

Los Previsores del Porvenir

El Representante local Don Simon Obrador Ramis, con domicilio en la calle Mayor número 32, participa a los asociados pensionistas de esta Sección, que desde el 1.º al 15 del próximo Agosto efectuará el pago de las pensiones vencidas.

En el café Ca'n Manolo, de Porto-Colom se armó el jueves una acalorada discusión entre el concesionario de la exclusiva del servicio de pasajeros

entre esta ciudad y su puerto, y el propietario de un coche de alquiler.

Gracias a la oportuna intervención de los concurrentes, la cosa no pasó a mayores.

FINCA RÚSTICA

Se desea vender una finca rústica, de poco menos de tres cuartos de extensión, poblada de almendros, situada en la falda de los Molinos, a pocos metros de la población, sitio muy indicado para jardín o gallinero. Informes en esta imprenta.

Pastelería "LA MODERNA" de Jaime Fiol

Casa especial para ENSAIMADAS DE CREMA y GALLETAS DE VIENA

creación de la Casa.

Obispo Puig, n.º 30

Nota: Se reciben encargos para ensaimadas con cuatro horas de anticipación.

CHOFERS:

Cuando necesiten algodón para limpiar el motor, lo encontrarán en la fábrica de géneros de punto de José Siner al precio de 1'50 kg.

FINCA RÚSTICA

Se desea comprar una finca rústica, poblada de arbolado, de no menos de dos cuarteradas de extensión y a distancia que no exceda de 3 kilómetros de la población.

Pídanse informes a Antonio Gayá, casino Ca'n Manuel.

de sociedad

El pasado lunes recibí por primera vez el pan eucarístico, la encantadora niña María Febrer Borrás, hija de nuestro querido amigo, el exportador de frutos del país con residencia en Toulouse (Francia) D. Simón Febrer.

Tuvo lugar la conmovedora ceremonia en el oratorio de las Hermanas de la Caridad, siendo el celebrante el vicario D. Antonio Bennasar.

Terminada la fiesta religiosa se trasladaron los numerosos invitados a la casa de la Vda. de Borrás, donde se les sirvió exquisito lunch.

Nuestra enhorabuena.

Ha llegado con su familia a esta ciudad, para pasar una temporada entre sus deudos, nuestro paisano el Maestro Nacional D. Jaime Prohens.

Días pasados estuvo en Porto-Colom, en viaje de turismo, el general Franco.

Le acompañaba en la excursión el comandante retirado, nuestro amigo D. Miguel Caldentey.

Se encuentra en Felanitx, en periodo de descanso de sus estudios musicales, nuestro paisano el joven barítono D. Bartolomé Valens.

El sábado último falleció cristianamente en el convento de Hermanas de la Caridad de Porto-Colom, la virtuosa religiosa Sor Teófila, que durante varios años regentó la escuela de niñas que la Orden tiene establecida en su casa-residencia de aquella barriada.

Las simpatías y afectos de que gozan las beneméritas Hermanas de la Caridad, se pusieron una vez más de manifiesto, en los actos del entierro y funeral por la Hermana fallecida, que constituyeron imponentes manifestaciones de duelo.

Nuestro amigo D. Miguel Juliá ha pedido para su hijo Jaime la mano de la señorita Bárbara Juan Pons.

La boda se celebrará en breve.

Parque de la Torre

Esta noche y mañana se proyectará en este Cine la obra cumbre de esta temporada

SOY UN FUGITIVO

formidable cine-drama del que es protagonista el célebre actor Paul Muni.

El tema de esta obra es rigurosamente verídico, extraído de la autobiografía de Robert Elliot Burns, evadido por dos veces de un presidio del Estado de Georgia (E. U.), que ha conmovido profundamente a la opinión norteamericana y que ahora desde la pantalla apasiona al público de todos los países. Tiene este film aquella semilla de inquietud, aquel esfuerzo creador que, orientado hacia los climas vírgenes del cine, tiene características que todos hemos deseado encontrar en las mejores cintas sonoras.

Otras películas formarán el complemento de este programa.

AVISO

Se pone en conocimiento de los señores socios de «La Protectora», que mañana a las cuatro de la tarde se celebrará la Junta General Ordinaria que ordena el artículo 37 del Reglamento de dicha Sociedad, teniendo lugar en el salón de actos de la misma.

Casa en venta

Se desea vender una casa situada en la calle Torre n.º 15, dando toda clase de facilidades para el pago. Informes en la misma casa.

Campaña sanitaria contra las enfermedades del cerdo

Vacunados contra el mal rojo (segunda sesión) por el Veterinario señor Oliver Puig.	
De B. Sagrera	2
Can Tranc, Binifarda	4
Can Seguína	1
Can Negret	1
Vacunados contra la peste porcina (segunda sesión)	
Salv. Mereons, M. Obrador 54.	1
Caseó, Abrevadero 95	1
Abrevadero 30	2
Claro del Serral	1
Vey, Nueva 51	1
Silvestre, M. Cifre 5	1
M. Adrover, Abrevadero 64	2
Capó, Castellet 21	1
Son Bennaser	10
Ca Ses Soleretas	6
Can Cordella	3
Galarí de Binifarda	3
Can Trias, Binifarda	3
M. Mayol, Santañy	2
Carretona, Santueri	2
Regalat, Son Negre	2
Pinoy, Son Negre	4
La Quintana, Son Mesquida	2
Francisco Canet, Son Mesquida	3
Matías Manresa, La Punta	17
Son Cosme	9
La Galera	7
Son Sard	8
Son Burguera Vey	12
Can Ferrando	4
Onofre Juliá, Gerrería 28	4
Damian Barceló, Eras 80	2
Son Colom	1
Gomila, Juavert 30	1
Son Terrasa	1
El Rafal Vey	18
Son Palerí den Pou	6
Son Ravell	2
Bernardo Monserrat, Son Valls	10
Sebastian Monserrat, Son Valls	6
Cas Farolé, San Miguel 8	1
Sebastian Suñer, Pelat 21	2
Son Suau den Bordoy	5
Antonio Pou, Pinar 46	2
Pinar 48	2
Juan Boc, Eubocassa	7
Pipiu, Eubocassa	4
Ron Ameret den Bordoy	2
Son Ramon den Bordoy	4
Juan Nadal, Can Ros	2
Gabriel Nadal, Can Ros	1
Jaime Nicalau, Can Paume	1
Vacunados contra la peste por el veterinario señor Obrador:	
Son Valls	5
Cas Bou Ros	1
Can Galerí	3
Oliver, Son Xamena	6
Bordoy, Son Xamene	4
Puig Verd	9
Rosselló, Pela. 17	3
Mayol, Santueri 82	1
Son Nevata	15
Munar, Can Cueret	5

nales, fué acordada la concesión de 150 pesetas para las mismas.

La Presidencia propone que como consecuencia del franco éxito obtenido por el organizador de las cívicas fiestas celebradas por Santa Margarita se haga constar y se traslade un expreso voto de gracias al concejal señor Sagrera; y en tal sentido así se acuerda.

En vista de la oferta del vecino Bernardo Picó y al objeto de que se vayan sujetando a un simétrico perímetro las calles de nuestra ciudad, se acordó particularmente sobre este extremo, que el referido Picó domiciliado en la calle de Fermín Galán, al tener que efectuar determinadas reparaciones en su vivienda, se sujete a la alineación marcada, retirándose, previo se le valore el coste del derribo y transporte de materiales, indemnizándole su coste exclusivamente.

A fin de que los servicios de la Casa Hospicio especialmente los de limpieza queden suficientemente atendidos, fué acordado a propuesta del concejal D. Pedro A. Alou que el camión municipal de riego, siempre que sea preciso, surta de agua dicho establecimiento.

Por último el señor Alcalde comunica a los reunidos que se ha podido entrar en negociación con la importante y acreditada casa Recasens, con la finalidad de resolver totalmente el suministro de aguas potables y realización de una completa red de alcantarillado en esta localidad.

Y se levantó la sesión.

EDICTO

Don Pedro Oliver Domenge, Alcalde Presidencia del Excmo. Ayuntamiento de la M. L. ciudad de Felanitx.

Hago saber: Que la Delegación Marítima de Baleares da traslado para general conocimiento de lo siguiente:

Que desde esta fecha queda abierta la suscripción correspondiente al año actual para recaudar fondos con objeto de premiar a los ancianos marinos que por su edad o condiciones sean merecedores de los premios que establece la disposición del Homenaje a la Vejez del Marino.

También se hace saber que los aspirantes a premio pueden solicitarlo de esta Delegación Marítima desde el día de hoy, hasta el 31 de Agosto próximo venidero.

Lo que se hace público para general conocimiento.

Felanitx 26 Julio de 1933—El Alcalde P. Oliver.

Farmacia de turno

D. PEDRO OLIVER

Calle Mayor



COTISACIONS que mos facilita la casa comercial de Salvador Piña,

Bassó propietari	(quintá)	155'00
Metles	(Hl.)	49'00
Blat	(cortera)	25'00
Xexa		27'50
Ordi		12'00
Civada		11'00
Faves per cuinar	(Hl.)	28'00
» ordinaries		22'00
Ciurons		30'00
Pesols		18'00
Guixes		00'00
Vessó		25'00
Garroves	(quintá)	4'50
Máis	(Hl.)	40'00
» cincuentini		43'50



Inscripciones durante la semana

Matrimonios:

Julio 28. Rnfael Ramón Barceló con Catalina Monserrat Vaquer, de 21 y 21 años, solteros.

Nacimientos:

Julio 25. Francisco Oliver Nicolau, hijo de Guillermo y de María.

Defunciones:

Julio 22. Magdalena Oliver Frau, de 48 años, religiosa.

ALGARROBAS VIEJAS

Se compran en la fábrica de alcohol de Industrias Agrícolas de Mallorca, S. A.

Informes: Miguel Llodrá, Mollerat 12.

RADIO GRAMOLAS

de las insuperables marcas

Clarion, Atwater Kent y Echophone

Gran surtido de Discos de todas las marcas

Felanitx: Droguería Vda. de Juan Piña - Plaza, 18

CINE PARQUE DE LA TORRE

Sábado y domingo

SOY UN FUGITIVO

por PAUL MUNI

La mejor película del año

La que ha batido todos los records del éxito



REFRESQUE Vd. SIEMPRE CON
CHAMPAÑIN
VINO ESPUMOSO

SECCION OFICIAL

AYUNTAMIENTO

Sesión ordinaria celebrada el día 22 de julio

La presidió el Alcalde D. Pedro Oliver Domenge con asistencia de seis concejales.

Se aprobó el acta anterior.

Se enteró la Corporación de haberse recaudado por el arbitrio Consumo de carnes la cantidad de 320'70 pesetas.

Se aprobaron las instancias de obras de los vecinos Bartolomé Bordoy Tauler, Miguel Riera Mestre y Miguel Caldentey Vicens.

Se aprobaron varias cuentas de gastos de este Municipio.

Se dió cuenta de las inspecciones y servicios practicados por los Médicos Municipales, Veterinario de semana y Titular de Obras.

Se aprobaron los extractos de acuer-

dos adoptados por este Ayuntamiento durante el pasado mes de Junio.

Vista el acta de recepción de las aceras recientemente construídas en la Avenida del 14 de Abril, fué acordada su aprobación.

Dada noticia de que por una Comisión de este Ayuntamiento se había procedido a la recepción provisional del mobiliario escolar con destino a la Escuela Graduada de niños en esta ciudad, el que reunía las mejores condiciones de solidez y construcción, por lo que había sido admitido; enterados los señores concejales unanimemente aprobaron dicha acta de recepción.

A propuesta de la Presidencia se acordó conceder una artística copa de plata como premio de este Ayuntamiento, en el próximo concurso de natación a celebrar en Porto-Colom.

Hallándose próximas a celebrarse en Ca's Concos las anuales fiestas patro-

EL SEGURO SOBRE ACCIDENTES DEL TRABAJO

obligatorio desde el 1.º Abril, estará bien hecho si lo efectúa en las Compañías

Mutua General de Seguros y Plus Ultra.

Urgentemente pedid informes a su Representante en esta localidad: Bartolomé Puig (a) Piña. — Nueva, 33.

Talleres Mecánicos**Antonio Andreu**

Paseo Ramón Llull, 24 a 28 - Teléfono 7

FELANITX (Mallorca)

Construcción Motores marinos y terrestres de 2 y medio H. P.

(Sub-agencia motores «Junkers»)

**Motores - Automóviles - Maquinaria Agrícola
 Sembradora Cultivadora «LA MAS PRACTICA»
 Sembradora Abonadora de habas y demás legumbres**

“ANDREU”

RECTIFICACION PIEZAS

Fresage de Engranajes - Soldadura autógena de todos los metales

REPARACIONES GENERALES

Especialidad en monturas para embarcaciones — Carga de acumuladores
 Coches de ocasión — Presupuestos gratis

RADIO

al alcance de todos: 350 pts.

TIFANI-TONE — 4 lámparas.

Es muy sensible, con un volumen muy fuerte y un tono lleno y claro.

Emplea las nuevas lámparas grandemente mejoradas y los últimos adelantos de la ingeniería.

Por su tono fino y claro y su selectividad es comparable a los aparatos de doble número de lámparas y que valen tres o cuatro veces más.

Este aparato, cuando está debidamente instalado, tiene un alcance de 300 a 600 millas.

Por su tamaño reducido puede instalarse en cualquier parte.

Puede oírse todos los días en al DROGUERÍA CAN POLLA de Miguel Mestre, calle de Nuño Sans — 10.

¡Atención!

En la Droguería de la Vda. de Juan Piña (C'as Torné) se reciben encargos para el electricista Antonio Batle, como también se encontrarán aparatos eléctricos y toda clase de material a precios sumamente económicos.

Malacate (Bogit)

Se vende barato en casa de Estarellas, calle March.

En la misma casa se necesita un aprendiz de unos 14 años.

Fábrica de Cementos,
 Bloques y Mosaicos

La Industrial Felanigense

MASSUTI FUSTER Y C.ª S. en C.

Carretera Porto-Colom
 Felanitx - (Mallorca)

Tapicería de coches

De todos modelos. Especialidad en equipos para Sedan, cristales, cortinas, disparo, alfombras, redicillas, sombrereras, fundas, paños, lonas, pieles para forros nuevos, pasamanería, muelles, pinturas, celuloide para capotas.

Existencia de miraguano y todo lo relacionado con el confort. — Carrocerías usadas.

Se hacen asientos con muelles para carretonet.

Presupuestos y muestrarios gratis.

DAMIAN MAS

Avenida 14 Abril / 9 y 14.

FELANITX. — (MALLORCA)

Camioneta Citroen

Ultimo modelo, de 10 caballos de fuerza, motor de cuatro cilindros, con gomas y cubiertas completamente nuevas, se vende a toda prueba.

Informes: calle Zavellá, n.º 55.

Telefunken

Continúa dominando en RADIO.

Acaba de lanzar al mercado el nuevo tipo familiar, que funciona sin antena ni tierra y está equipado con el selecto de ondas, por el ínfimo precio de pesetas 425.

¡Una buena Radio al alcance de todos!

Para más detalles en la Droguería Ca'n Molinera y en el conocido taller mecánico de Cayetano Ibañez, Paseo de Ramón Llull, 30, Felanitx.

SASTRERÍA Albons

Gran surtido en frescos para la próxima temporada

A medida desde 40 pesetas hasta 65.

CALLE PLAZA, N.º 1

Se desea vender

una casa, tanto al contado como a plazos, situadas en la calle Bellpuig. Para informes, calle Mayor, 40.

Nunca mejor oportunidad

Para que pueda Vd. comprar a más bajo precio que en Fábrica LÁMPARAS Y ARAÑAS — OBJETOS PARA REGALO Y ADORNO DE HABITACIONES — UTENSILIOS PARA MESA y muchos otros diversos, Pues liquidamos todas las existencias rápidamente por fener que hacer entrega del Local en breve plazo.

GANARÁ VD. VISITÁNDONOS
EL ÁGUILA S. Nicolás, 3 — PALMA (fren.ª Casa Ribas.)
ENTRADA LIBRE

PORTLAND

¡PRECIO DE GANGA!

No empeeis vuestras obras sin consultar

LORENZO NICOLAU JUSAMA

Avenida 14 Abril, 35 - (Antes Huertos)

FELANITX

Rocalla

YESOS

⊞ **PORTLAND** ⊞

TALLERES MECÁNICOS de Cayetano Ibañez

Especialidades Mecánicas

Construcción y reparación de toda clase de maquinaria agrícola e industrial

Tornería / Fresage de engranajes / Rectificación de piezas

SOLDADURAS AUTÓGENAS DE TODOS LOS METALES

Sembradoras de habas con esparcidoras de abono y de cereales, a precios de liquidación

Mis trabajos son garantía de buen funcionamiento, contando con personal apto y maquinaria moderna para efectuar cualquier reparación rápida y económica.

Paseo de Ramón Llull, 30 y 32 — Teléfono 61 — Felanitx

INTERESANTE

Si quereis comer CHOCOLATES de calidad inmejorable y económicos, pedid siempre los chocolates marca

JUNCOSA

De venta en la mayoría de tiendas de esta localidad.

Consumidores: No dejarse engañar por clases similares.

Exigid la marca que va estampada en todos los envoltorios.

PARTIDOS MEDICOS

en combinación con

RAYOS X, DIATERMIA, RAYOS ULTRA VIOLETA, RAYOS INFRA-ROJOS, ESTUFA BIER, CORRIENTES ELECTRICAS, CISTOSCOPIO, LABORATORIO, OPERACIONES

Los realiza el

Dr. ERNESTO BELTRAN**GUILLERMO BENNASAR (Funió)**

PINTOR, DECORADOR Y EMPAPELADOR

Taller: Obispo Puig, 30 D.º (frente 4 Esquinas) FELANITX

Servicio de camiones para pasaje

Desde el lunes 19 la Agencia de pasaje de Andrés Oliver, queda trasladada de la calle Mayor número 6 a la calle Nuno Sans número 3, frente Casa Llona.

Los camiones saldrán y llegarán a la citada casa a las mismas horas de costumbre.